

Sammanfattning

Huvudsyftet med Monitormätningarna är att på nationell nivå summera den registrerade delen av alkoholkonsumtionen med den oregistrerade delen för att få en bild av den totala alkoholkonsumtionen i landet. Den registrerade delen utgörs av alkohol som säljs inom landet, på Systembolaget, restauranger och i livsmedelsbutiker. Den oregistrerade delen består av alkohol som förs in i landet i samband med resor, hemtillverkning, köp av smugglad alkohol och köp via internet. Den oregistrerade delen kartläggs med hjälp av en löpande frågeundersökning som omfattar drygt 18 000 personer per år.

I Monitormätningarna mäts alkoholkonsumtionen på anskaffningsplanet (köp, införsel och hemtillverkning) och inte på konsumtionsplanet. Över en längre tidsperiod är dock konsumtionen i princip densamma som anskaffningen på nationell nivå. I rapporten redovisas perioden 2001–2014 och konsumtionen (eller anskaffningen) normalt i ren alkohol per invånare 15 år och äldre.

Nedan summeras centrala resultat från analyserna.

Den totala konsumtionen minskade något under 2014

- Den totala konsumtionen sjönk något under 2014 jämfört med 2013 och uppgick till 9,39 liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre. Det är en minskning med 4 %.
- Detta innebär att konsumtionen stabiliserats och låg under 2014 i linje med de nivåer som uppmättes under perioden 2009–2011.

De registrerade och oregistrerade delarna

- Den lägre konsumtionen under 2014 jämfört med 2013 berodde på en minskning av såväl de registrerade som de oregistrerade delarna.
- Den registrerade delen uppgick till 7,20 liter, vilket är en minskning med 2 %.
- Den oregistrerade delen uppgick till 2,19 liter, vilket är en minskning med 10 % jämfört med 2013 men en ökning jämfört med 2012.
- Minskningen innebar att även den oregistrerade delen av konsumtionen stabiliserades under 2014 och låg på ungefär samma nivå som under perioden 2009–2011.

Källorna till de registrerade delarna

- Den registrerade andelen av den totala alkoholkonsumtionen uppgick under 2014 till 77 % och den oregistrerade andelen till 23 % av konsumtionen.
- Systembolagets försäljning minskade något under 2014, per invånare 15 år och äldre, men Systembolagets andel av den totala konsumtionen ökade från 59,5 % under 2013 till 61,1 %.
- Folkölsförsäljningen fortsatte att minska under 2014.
- När det gäller restaurangförsäljningen uppmättes en minskning på 4 %. Restaurangförsäljningen har dock legat på en stabil nivå under perioden 2001–2014 på ungefär 1 liter ren alkohol per invånare 15 år och äldre.

Källorna till den oregistrerade delen av konsumtionen

- När det gäller de oregistrerade källorna har såväl resandeförseln som smuglingen minskat under 2014 jämfört med 2013.
- Resandeförseln låg år 2014 på ungefär samma nivåer som under perioden 2009–2011.
- Köp av smuglade alkoholdrycker låg under 2014 på ungefär samma nivåer som under perioden 2010–2012.
- Hemtillverkningen ligger däremot kvar på ungefär samma nivå som under 2013.
- Köp via internet minskade under 2014 jämfört med 2013. Minskningen skedde dock från en hög nivå. Internetköpen 2014 var de näst högsta sedan mätningarna av internethandeln påbörjades 2006.

Vin är den vanligaste alkoholdrycken

- Vin är den dryck som konsumeras mest i landet. Beräknat i ren alkohol stod vin för 42 % av svenskarnas alkoholkonsumtion under 2014, följt av starköl med 30 %, sprit med 22 %, folköl med 5 % och cider (inklusive blanddrycker och alkoholäsk) med 1 %.

Systembolaget är den största källan till den alkohol som konsumeras

- Systembolaget var den största källan till den alkohol som konsumerades under 2014.
- Systembolagets andel uppgick till 61,1 % av konsumtionen följt av resandeförseln med 15,0 %, försäljning på restauranger med 10,4 % och folköl i livsmedelsbutiker med 5,2 %.
- Köp av smugglad alkohol stod för 5,1 % av den totala konsumtionen följt av hemtillverkning med 1,8 % och internethandel med 1,4 %.